

Jibbe Willems

ČAS BESNENJA

Toneelmakerij – julij 2019

režija: Živa Bizovičar

prevod: Nik Žnidaršič (2021)

za AMO SNG Nova Gorica

Dramatis Personae

DEKLE
POLITIČARKA
POLICIST
POLICISTKA
OČE
BRAT
MATI
UČITELJICA
PSIHOLOGINJA
UČENEC 1
UČENKA 2
PODRAVNATELJ

1. PROLOG

Televizijski posnetek POLITIČARKE, ki stoji v obrabljeni, razpadajoči sozeski. Govori o pomembnih stvareh, a brez toplote in šarma, zaradi česar je ljudje ne marajo.

POLITIČARKA

Fašizem se ne skriva več za strelami, lobanjami in svastikami. Po naših cestah ne koraka v črnih škornjih. Ne, fašizem prihaja potihoma, z nežnim, pomirjajočim glasom in prijaznim nasmehom. Fašizem nosi majico iz Primarka, ki jo je kupil dva za ena, karirasto srajco, urejeno pričesko, široke hlače, unisex plašč, prevelik pullover. Lahko je vaš sosed ali katerikoli mladostnik. Tako se skriva, tako se nam izmika danes.

Ne dovolite, da vas prevara! Ne glede na to, v kom se skriva, pa če je to telo brezzobega starčka ali šestnajstletne deklice, je zlo še vedno zlo. Zlo je vselej zlo!

Mi pa se moramo proti zlu boriti.

*Kričanje. Nekdo zavpije: »Ustavite jo!« Nekdo drug: »Pazite!«
Političarkin obraz se spremeni iz trdega in samozavestnega v presenečenega. Kamera se zatrese. Slika izgine. Zaslišimo krik deklice.*

Zaslona se zatemni.

2. DESET STVARI

DEKLE

Deset stvari, ki so mi na meni všeč.

Prvič. Imam dobre zobe. Beli so in ravni. Zobar mi nikoli ne najde nobene luknje.

Pa lep nasmeh imam. Pa ne da se veliko smejim. Če pa se nasmejim, je pa lep.

Drugič. Sem pametna. Pametnejša od mojih staršev/tastarih. Pametnejša od skoraj vseh ostalih. Vem, da tega ne bi smela reč, ampak je pač res. Pa s tem ne mislim, da so ostali neumni. Čeprav so. Večino časa.

Tretjič. Kar dobro izgledam. S tem mislim moje telo, moje telo kar dobro izgleda. Ne ravno kot kakšen supermodel ali za v porniče, ampak to je nekaj čisto drugega. One se cele dneve ukvarjajo s tem, samo telovadijo in jejo solato – kdo ima sploh rad solato? Tako da jebeš – jaz sem čisto okej takšna, kot sem. Vse je okej. Mislim, da.

Četrtrič. Razmišljam o stvareh. Zares razmišljam o njih. Kar je včasih potem problem ... Mogoče bi morala dati to na seznam stvari, ki mi niso všeč. Misliti pomeni imeti mnenje, večina drugih ljudi pa ima drugačno mnenje. In druga mnenja so ponavadi neumna. To pa je utrujajoče.

Petič. Skoraj šestnajst sem stara. Torej sem skoraj odrasla. Skoraj se lahko sama odločam o tem, kaj bom naredila in česa ne bom. Kmalu bodo izginila pravila, ki so si jih izmislili drugi ljudje, jaz pa se jih moram držati. Pa ne da se prihodnosti veselim. Česa pa naj bi se veselila? Samo težave nas čakajo. Vsaj pokoli, protesti, vstaje in podobno, če ne celo tretja svetovna vojna. Ampak vseeno: sama se bom lahko odločala o tem, kaj bom počela.

Šestič ...

Šestič ...

Ja. V bistvu sem precej samozavestna. Tako da niti slučajno ne priti do mene in mi reč, da nisem. Kakšen *bulšit*.

Sedmič. Imam zelo dober okus. Ne nosim preveč *mejropa*. Pa še šparglje imam rada. Pa vem, kdo je Rembrandt ... in Bach ... in Tolstoj.

Osmič.

Osmič ...

No, sedem. Sedem stvari, ki so mi na meni všeč. Sedem je dovolj.

...

Pet stvari, ki jih na sebi ne maram.

Prvič. Nimam smisla za humor. Ampak itak ni veliko stvari, ki bi se jim sploh lahko smejala. Tako da, a je to sploh važno?

Drugič. Sem nepotrpežljiva. Sploh ko se moram ukvarjati z neumnimi ljudmi. Zakaj ne bi bila? Ne bom živela za vedno, zakaj bi morala potem jaz poslušati sranje, ki ga govorite. Pa tudi klepetati ne znam. Če nimaš ničesar pametnega za povedati, zakaj sploh govoriš?

Tretjič. Ne morem se znebiti mozoljev. Včasih izgleda moj obraz, kot da ga je nekdo zbombardiral, ostal je pa samo bel gnoj in kri in to. Res ogabno. Čeprav pravijo, da je to normalno. Verjetno res je.

Mislím, da nisem preveč prijazna. In to mi včasih malo ni všeč. Res nisem prijazna. Rada bi bila, ampak nekako ne morem biti. Potem se pa počutim slabo, ampak se res ne morem prisiliti.

Četrtrič. Nikoli še nisem bila zaljubljena. Pa ne da samo čakam, da bom. Vseeno pa se včasih vprašam, če je z menoj kaj narobe. Saj nisem lezbijka ali kaj takega. Pa ne da me to moti, ampak jaz pač nisem. Vesela sem, ker nisem, ker je življenje že brez tega dovolj težko.

Petič. Moji starši se že eno leto ločujejo. Vem, da to ni moja osebna lastnost, ampak sem vseeno res razbesnjena zaradi tega.

Šestič. Revna sem in to je faking glupo. Ker revni nimajo nobene možnosti. A slučajno kdo od vas ve, kako jebeno težko je nositi stvari v šolo v Lidl vrečki? Ali pa jesti jajca s kečapom za večerjo trikrat na teden? Ker reče mami: »Kečap šteje za obrok,« in »Bodi vesela, da je danes vsaj toplo.« Ker ne dobim vedno nekaj kuhanega. Vem, da otroci v Afriki stradajo, ampak to tudi ni okej. Da ne morem iti na šolske izlete ali ... pa saj ne to, da hočem iti ... Bi bilo pa lepo, če bi imela to možnosti. Nisem otrok iz neke države tretjega sveta, ki mu cele dneve muhe letajo okoli glave. Sem pa otrok davčnih olajšav. In to je ful sramotno. Veste kaj: ko bodo tisti otroci iz držav tretjega sveta odrasli, bodo prišli sem, dobili bodo hišo in denar in šolanje. In vse to zastonj, oni bodo prioriteta. Je to pravično? Pa ne zdaj misliti, da sem rasistka. Ker nisem. Vseeno mi je, kakšne barve ste. Mi je pa važno, kjer ste se rodili in zakaj ste zdaj tukaj. To je meni pomembni. Ker zakaj ste vložili toliko energijo v to, da ste prišli sem, če bi jo lahko vložili v popraviljanje svoje države. Ali pa ne. Samo sprašujem. Samo vprašanje je.

Sedmič. Jezna sem. Res sem jezna. In to ves čas. Ne vem, zakaj sem stalno jezna, ampak sem. Ej, to boli! Pazi na moje zapestje!

3. PROTOKOL

Vstopi temnopolta POLICISTKA. Dekle izgleda utrujeno, a pripravljeno na spopad, njeni lasje so zavozlani, na ramenih ima rdeče odgrnine. Dvigne svoje roke v lisicah.

POLICISTKA

Protokol.

DEKLE

Protokol?

POLICISTKA

Tako stvari potekajo tukaj. Preventivno sredstvo.
Kasneje ugotavljamo, če je bilo potrebno.

DEKLE

Tebi je lahko.

(Tišina.)

POLICISTKA

Je to na tvojih ramenih kri?

DEKLE

(Povoha. Poliže.)

Jagodna omaka.

POLICISTKA

(Dekletu odstrani lisice.)

Si v redu?

DEKLE

Zakaj?

POLICISTKA

Treseš se.

DEKLE

Mrzlo je.

POLICISTKA

Ne obžaluješ tega, kar si naredila?

DEKLE

Obžalujem?

POLICISTKA

(Pogleda dekle. Kratka tišina.)

To pomeni ...

DEKLE

Vem.

Vem, kaj to pomeni.

Nisem neumna.

Zebe me.

POLICISTKA

Lahko bi se –

DEKLE

Odeja smrdi.

POLICISTKA

Vem.

Bi kaj pila?

Nekaj toplega?

Kavo? Čaj?

DEKLE

Aha! Razmem! Ti si *good cop*.

POLICISTKA

Preveč televizije gledaš.

DEKLE

Ne poznaš me.

POLICISTKA

Potem ne boš nič pila?

V mašini je vroča čokolada.

Kaj pa pivo?

DEKLE

Ne piješ.

POLICISTKA

Še enkrat: ti mene ne poznaš.

DEKLE

Ne smeš piti.

POLICISTKA

Kaj pa sladko belo vino?

DEKLE

Lahko dobiš vodo.

POLICISTKA

Včasih bi mi dovoliti piti.

DEKLE

Včasih je bilo boljše.

POLICISTKA

Ja, včasih je bilo res boljše.

DEKLE

Najstnice so bile normalne.
Ukvarjale so se s fanti, žuranjem, oblekami, ocenami, šolo.

POLICISTKA

Točno tako.

DEKLE

Ti pa nisi normalna.

POLICISTKA

Veš, kaj se zdi meni čudno?

DEKLE

Punce pretepajo, ker plešejo na ulici. Kamenjajo jih, če se postavijo zase, če poljubijo drugega moškega, če se uprejo vladi. Jaz pa sem zaprta tu?
Geje pljuvajo, pretepajo, mečejo z zgradb in obglavljajo. In to ljudje, ki jih mi sprejemamo z odprtimi rokami in nasmehi. Zakaj sem jaz tista, ki je v zaporu?

POLICISTKA

Stvari, o katerih govoriš, se pri nas ne dogajajo, kajne?

DEKLE

Ne še.
Se pa bodo.
Tako da ja, včasih je bilo boljše.

Včasih ni poskušal cel svet priti sem na majajočih se ladjah in včasih po evropskih prestolnicah niso tekali ljudje s kalašnikovkami. Včasih so napadali samo v svojih državah.

(Tišina.)

POLICISTKA

Si zato storila to?

(Tišina.)

DEKLE

Danes imam rojstni dan.

POLICISTKA

Vse najboljše.

DEKLE

Ja.

(Tišje.)

Vse najboljše zamé.

(Tišina.)

Grem lahko domov?

POLICISTKA

Domov?

DEKLE

Grem lahko zdaj domov?

4. VČASIH JE BILO VSE BOLJŠE

DEKLE

Včasih mi ni bilo treba ničesar vedeti. Ko sem bila bolna, mi je mama naredila toast in jabolčno omako, jaz pa sem lahko cel dan ostala doma in gledala televizijo.

Včasih sem mislila, da obstaja neka prihodnost in da se mi bodo v tej prihodnosti dogajale lepe stvari.

Včasih sem se rad učila, ker sem mislila, da gre tistim, ki nekaj vedo, na tem svetu bolje.

Svet, ki se je začel pri vhodnih vratih, svet, kjer je vedno pomlad, kjer se ti cele dneve nasmihejo prijazni ljudje.

Mislila sem, da je sreča kozarec prave kokakole s skledo Smartisov in čipsa.

Takšen okus je imel svet: polna usta kokakole, Smartisov in čipsa.

5. MINSKO POLJE

*Doma z dekletom, 24 ur prej. OČE si poskuša obuti čevlje.
Boli ga. S solzami v očeh potrpi.*

OČE

Včasih ni bilo vse boljše.

DEKLE

Oči? Kam greš?

OČE

V službo.

(S težavo poskuša vstati.)

DEKLE

Jezus Kristus.
Izgledaš kot kakšen starček.

OČE

Saj sem starček. Starček, ki ne more dobiti pokojnine. »Najdite delo, ki vam ustreza, gospod. Usedite se na kolo in kolesarite 25 kilometrov vsak dan do službe in nazaj do doma za to delo, ki vam edino ustreza.« Tam pa sem obkrožen s Poljaki in Bolgari. Moj šef sploh ne govori nizozemsko. Ali je to slučajno »ustrezno delo«?

DEKLE

Ti si tisti, ki ga je sprejel.

OČE

Če ga ne bi, bi nehali dobivati dodatke.

DEKLE

Torej pač narediš tisto, kar ti ukažejo?

OČE

Mi nismo nikoli najpomembnejši.
Smo pa tisti, ki se jim vedno zgodi najhujše.

DEKLE

Ljudje kot ti ste brez ponosa.

OČE

Ne vem, kaj naj naredim.

DEKLE

A ti slučajno jokaš?

OČE

Ne, seveda ne jokam.

DEKLE

Jezus Kristus, kakšna zguba.

OČE

Kaj si rekla?

DEKLE

Da si beden. Šibek. Poglej se, kakšen si.

OČE

S svojim očetom ne boš govorila tako.

DEKLE

Raje se hlapčevsko priklanjaš, kot da bi se postavil zase.

OČE

Jaz sem tisti z uničenim hrbtom.

DEKLE

Dobro veš, da nisem mislila tega.

OČE

Imaš pa vseeno prav, že celo življenje se priklanjam drugim.

Na ulici. Ko polagam tlakovce.

Ko nosim tlakovce za pločnik.

Zato mi kolena nočejo več slediti.

Zato se moj hrbet bolj čudno upogiba.

Zato ne morem več stati pokonci.

Tako da ne, včasih ni bilo boljše.

In tudi danes ni boljše. Življenje je bilo vedno slabo.

To se ne bo nikoli spremenilo.

Vsaj doma je bilo prijetno.

DEKLE

Jaz se tega ne spomnim.

OČE

Zakaj si še vedno tu?

DEKLE

Saj res, v službo moram.

OČE

V tej hiši mislim.
Že eno leto sta ločena.

DEKLE

Ti je mama to rekla?

OČE

Ne.

DEKLE

Nič ne morem narediti, če »moj primer« ni prednosten.

OČE

Glede ničesar ne moreš narediti ničesar.

DEKLE

Zadnji sem v vrsti.

OČE

Točno tako.

DEKLE

In tam bom tudi ostal, če se slučajno ne spremenim v nosečnico ali ne postanem žrtev družinskega nasilja ali prosilec za azil. Vedno se pojavi nekdo, ki ima več težav kot jaz. Ni pravično, a tako pač je. Nikamor drugam ne morem. Ujet sem tu.

OČE

Res mora biti grozno živeti v isti hiši kot tvoja družina.

DEKLE

Nisem tako mislil. **OČE**

Si pa to rekel. **DEKLE**

Zakaj samo čakaš, da bom rekel nekaj narobe? **OČE**

Potem sem kriva jaz? **DEKLE**

Ko se pogovarjam s tabo, se mi zdi, da stojim na minskem polju. **OČE**

Potem se pa sploh ne pogovarjaj z mano. **DEKLE**

Bi lahko mogoče puberteto preskočila? **OČE**

Sem bila včasih bolj prijazna? **DEKLE**

Bila si čudovita mala punca. **OČE**

In nič drugega? **DEKLE**

Hormoni uničijo družine. **OČE**

Jezus Kristus. **DEKLE**

Sploh nisi več mala punčka. **OČE**

DEKLE

Fuj, ogabno!

OČE

Kdaj so ti joške zrasle?

DEKLE

Bodi faking tiho!

OČE

Bi se moral pretvarjati, da jih sploh ne opazim?

DEKLE

Čim prej moram stran.

OČE

Kam boš pa šla?

DEKLE

Najela bom sobo. Študirat bom šla.

OČE

In kdo bo plačal za to?
Imaš slučajno kaj denarja?

DEKLE

...

OČE

Seveda ga nimaš. In tudi jaz in mama ga nimava. Fakulteta? Zakaj bi to sploh naredila? Da boš dokazala, da si boljša od svojega neumnega očeta, a ne? Sanja svinja kukuruz. Pojma nimaš, kako drago je življenje, kako težko je življenje za ljudi kot smo mi. Kako težko je ne utoniti. Trenutno je tvoj trebuh še poln, tvoja glava pa polna sanj. To se bo kmalu končalo. Jutri boš stara 16. Vse najboljše! Poslovi se od otroštva in pozdravi življenje!

DEKLE

Kaj pa ti veš?

OČE

Več kot ti.

DEKLE

Nič ne veš! Absolutno faking ničesar!

OČE

Zdaj greš pa počasi čez mejo.

DEKLE

Faking ničesar, v pičko materino, kurac zabit.

OČE

Dokler živiš pod mojo streho, se z menoj ne boš tako pogovarjala!

DEKLE

Bednik si. Državni parazit. Klanjaš se in klanjaš in klanjaš, dokler se ne boš priklonil tako globoko, da se boš prevrnil v svoj grob.

(Začne hoditi stran.)

OČE

Še vedno se pogovarjam s teboj.

DEKLE

Na stranišče moram.

OČE

Nisva še končala.

DEKLE

Scat moram!

6. ČISTO SRANJE

Policistka se v ozadju ukvarja z birokracijo. POLICIST sedi pri dekletu.

DEKLE

Scat moram.

POLICIST

Kar.

(Pokaže na nekaj aluminijasto posodo brez sedeža v kotu celice.)

DEKLE

Bom že zdržala.

POLICIST

Kakor ti je ljubše.

DEKLE

Ne bom dolgo tu.

(Kratka tišina.)

A ne?

POLICIST

Ni odvisno od mene.

(Tišina.)

Ponavadi hočete poklicati starše.

DEKLE

Kdo?

POLICIST

Najstniki, ki jih aretiramo.

Ponavadi mamico.

DEKLE

Jaz ne.

POLICIST

Ali očija.

On ne bi prišel pome.

DEKLE

Pojma nimaš, v katerem sranju si, a ne?

POLICIST

Kakšnem.

DEKLE

Prosim?

POLICIST

Ne reče se »v katerem sranju«, ampak »v kakšnem sranju.«

DEKLE

Okej.

POLICIST

Namesto nedoločnega si uporabil določni pridevnik.

DEKLE

Sem dojel.

POLICIST

Pusti jo pri miru.

POLICISTKA

Si res tako neumen?

DEKLE

Zdaj pa počasi malo pazi.

POLICIST

Verjetno si, če si se odločil, da boš postal policist. Ni ravno sanjski poklic, a ne? Za petletnega fantka je kar sprejemljiv. Ampak ti nisi petleten fantek. Ti si stari prdec.

DEKLE

Pazi, kaj govoriš.

POLICIST

DEKLE

Pomilovanja vreden stari prdec, ki izgublja lase in pride vsak večer domov v prazno hišo, v kateri potem pol noči ne more zaspati, ker z roko na kurcu razmišlja o puncici iz srednje šole, s katero ni nikoli govoril, nato pa joka, dokler ne zaspi. Joka, ker mu nikoli ne bo uspelo doseči ničesar drugega kot biti policist.

POLICIST

Tega mi ni treba prenašati.

DEKLE

In potem joka in joka in joka, dokler ne zaspi in se ponovno zbudi. Takrat pa z jokom spet začne.

POLICIST

Ej!

(Naredi grozeč korak proti dekletu. Policistka se postavi med njiju.)

POLICISTKA

Zdaj se pa pomiri.

DEKLE

Ne potrebujem nikogar, da bi me reševal. Sploh pa ne –

POLICIST

Koga?

DEKLE

(Zlaže se.)

Policistke.

POLICISTKA

Si vedno tako jezna?

DEKLE

I-tak.

POLICISTKA

Ali pa žalostna. Si žalostna?

DEKLE

Odjebi.

POLICISTKA

Imaš koga, s komer bi se lahko pogovorila?

DEKLE

V šoli mi gre dobro.

Odlično.

Najboljša šola.

Tako da odjebi.

Nikogar ne potrebujem.

Bom že sama.

Ničesar ne veš.

Ničesar ne veš o meni.

POLICISTKA

Res je. Sploh te ne poznam.

(Tišina.)

DEKLE

Zebe me.

POLICISTKA

Ti bom prinesla čisto odejo.

POLICIST

A se hecaš?

DEKLE

Hvala.

(Policistka ji da čisto odejo.)

Bi lahko zdaj dobila vročo čokolado?

POLICIST

Niti slučajno.

POLICISTKA

Ti jo prinesem.

(Gre do naprave za pijačo.)

POLICIST

Kot da je tvoj suženj.

POLICISTKA

Kaj si rekel?

POLICIST

Nič.

(Policistka je še vedno pri napravi.)

DEKLE

Nisem naredila tega.

POLICIST

Česa nisi naredila?

DEKLE

Nisem naredila tistega, zaradi česar sem zdaj tu.

POLICIST

Česa torej?

DEKLE

Kako naj jaz vem?

Povedala sem ti,
da nisem ničesar naredila.

POLICIST

Nekdo te je posnel.

Na Youtubu imaš že 100.000 ogledov.

Še na poročila si prišla.

DEKLE

Fake news.

POLICIST

Na 8chanu si zelo popularna. Si že slišala za to? Sami prijazni ljudje.

DEKLE

Nedolžna sem.

POLICIST

Seveda, dokler ti ne dokažejo drugače.

POLICISTKA

(Vrne se z vročo čokolado.)

Brez smetane.

Oprosti.

POLICIST

Itak samo redi.

DEKLE

Kdaj grem lahko domov?

POLICIST

Mislím, da ne razumeš zares, zakaj si tu.

DEKLE

Ne, ti ne razumeš.

POLICIST

Okej.

DEKLE

Ti faking ničesar ne razumeš.

POLICIST

Česa točno *faking* ne razumem?

DEKLE

Vi ljudje ničesar ne razumete.

7. NAPAD

Dekle prvo poved reče Policistu, potem pa svoje misli odpre svetu, širšemu od njene celice in tako dovoli drugim spominom in glasovom, da vstopijo v njeno zgodbo.

DEKLE

Faking nihče ne razume ničesar.

(Od tu naprej smo kot v njeni glavi.)

DEKLE

Tudi jaz faking ne razumem ničesar. Ampak to je moja stvar. Ampak, okej, saj sem res izvedla napad. Ampak to zveni bistveno slabše, kot je bilo v resnici. Mislim, saj nisem nikogar ubila. Niti poškodovala nisem nikogar, vsaj ne da bi vedela. Nihče ni bil ranjen, zakaj se vsi tako vznemirjajo? Zaradi absolutno ničesar. Ane? Pizda materna! Stara sem šestnajst, in to točno danes. Ampak to itak nikogar ne zanima.

BRAT

Vse najboljše, sêka.

DEKLE

Okej, mogoče eni osebi ni vseeno.

BRAT

Lepo praznuj.

DEKLE

Si ravno prišel domov?

BRAT

Ja. In?

DEKLE

Ura je sedem. Sedem zjutraj.

BRAT

Potem pa moraš iti, če nočeš zamuditi v šolo.

DEKLE

Kaj pa ti?

BRAT

Suspendiran.

DEKLE

Še vedno?

BRAT

Spet.

Lahko noč, sêka!

MATI

Dobro jutro! Vstat bo treba.

DEKLE

Če iščeš zločinca, iščeš tamalga, ne mene. Ne bom ga ravno zašpecala, ampak bodi malo realna, prosim.

Mami.

MATI

Zamudila boš.

DEKLE

Ni panike.

MATI

Pa je. Vstani!

Daj no, pohiti, v službo moram!

DEKLE

Dela v Lidlu in včasih lahko domov vzame hrano, ki ji je že potekel rok. Danes je to zajtrk. Juhu. Najemodajalec pa še vedno ni prišel popraviti tuša in imamo samo ledeno mrzlo vodo.

OČE

Utrdi te.

DEKLE

Pravi moj oče. S kavča. Si ne bi moral ti iskati službe.

OČE

Ne morem. Hrbet.

DEKLE

In ostane na kavču. V resnici na kavču skorajda živi, čeprav se z mamo že eno leto ločujeta. Moj psiholog, šolski psiholog, fejk psiholog pravi

PSIHOLOG

To ni zdrava družinska situacija.

DEKLE

Kaj pa on ve, kaj je zdravo? V stiku je samo z ljudmi, ki imajo težave. Pa ne pravim, da sem to jaz. Iz postelje se splazim. Ja, vem, da se sprašujete: »Zakaj se splaziš iz postelje, če te bo svet spet poteptal? *Qui dormit non peccat* [Kdor spi, ne greši], ane?

PSIHOLOG

Nič ni narobe, če si jezna.

DEKLE

Nisem jezna.

PSIHOLOG

Tukaj sem, da ti pomagam.

DEKLE

Si sploh kvalificiran?

In potem me pogleda, kot da se mu smilim. Torej, splazim se iz postelje, stuširam se in si nanese še eno plast dezodoranta. In ker se moj brat obnaša kot požrešna podgana in je pojedel ves kruh.

BRAT

Lačen.

DEKLE

Trojna plast nutele.

BRAT

Sladkor. Pomaga mi, da se umirim.

DEKLE

Zavrela bom vodo, da si naredim nudle. Kaj sem že hotela reči? Aha, napad. Sliši se bolj grozno, kot je v resnici, ni treba, da pretiravamo. Nisem zbombardirala hiše ali postrelila kolone otrok z mitraljezom. Mogoče bi morali začeti na začetku.

PSIHOLOG

Ti kar začni tam, kjer ti je najlažje.

DEKLE

Daj se zase brigi. Kreten. Kje je sploh začetek?
Vse je že zmešano.

MATI

Zamudila boš!

DEKLE

Seveda, zamudila bom.

8. PREPOZNA

Pozna sem.	DEKLE
Prepozna si.	UČITELJICA
Vem. Se opravičujem.	DEKLE
Sem že vpisala zamudo.	UČITELJICA
A ne bi mogli –	DEKLE
<i>Nemo est supra legem.</i>	UČITELJICA
Nihče ni nad zakonom.	DEKLE
Odlično!	UČITELJICA
Ampak, <i>nemo tenetur ad impossibile</i> [nihče ni obvezan z nemogočim].	DEKLE
Zakaj pa je nemogoče, da bi bila za spremembo točna?	UČITELJICA
Zdi si, da kar je.	DEKLE
Če se nekaj ponavlja, še ne pomeni, da je dobro.	UČITELJICA
Kaj naj bi to pomenilo?	DEKLE

UČITELJICA

Da si prevečkrat prepozna.

UČENEC

Pojdi že k ravnateljici. Itak maš že neupravičeno.

DEKLE

Ampak jaz –

UČENKA

Če smo mi pozni, moramo vedno k njej.

UČITELJICA

Res je, za vse mora biti isto.

UČENKA

O izletu v Rim smo govorili.
Ona v vsakem primeru ne gre.

UČITELJICA

Res?

UČENKA

Nima denarja.

DEKLE

Sploh mi ni do tega, da bi šla.

UČENEC

Premalo denarja? Kako grozno.

DEKLE

Nočem iti!

UČITELJICA

Res?
Ravno od tebe bi pričakovala, da bi ti bil Rim všeč.

DEKLE

Zakaj pa »ravno od mene«?

Nima denarja!

UČENKA

Kaj si pa za zajtrk jedla, suh kruh?

UČENEC

A lahko dobiš tobak v banki hrane?

UČENKA

Kako naj bi pa to vedela?

DEKLE

A hodiš v banko hrane?

UČITELJICA

Seveda ne!

DEKLE

Seveda ja! In vse je zastonj! Če si na socialih, je vse zastonj!

UČENEC

To sploh ni res!

DEKLE

Sliši se prav fino! Ko odrastem, bi rada bila revna. Zastonj čiki!

UČENKA

Zakaj nisem tega izvedla prej?

UČITELJICA

Ker ni res.

DEKLE

Si zato vedno pozna?

UČITELJICA

Kaj mislite s tem?

DEKLE

Ja, pozna je, ker je revna!

UČENEC

Celo pot mora prehoditi.

UČENKA

In to z druge strani mesta.

UČENEC

A tam živi?

UČENKA

Čez avtocesto, ja.

UČENEC

Kolo se mi je pokvarilo.

DEKLE

Samo novega ukradi.

UČENEC

Ne kradem!

DEKLE

Jo boste potem poslali k ravnateljici ali ne?

UČENEC

Ne, dovolj je bilo. Samo usedi se, da lahko nadaljujemo.

UČITELJICA

Seveda, tistim, ki so na socialih, ni treba k ravnateljici.

UČENEC

Ni res, to je zato, ker –

UČITELJICA

Pustite.

DEKLE

Ne, bom –

UČITELJICA

DEKLE

Taka sem kot vsi ostali.

Vem, ampak –

Grem k ravnateljici.

Pa pojdi!

Čau, čau!

UČITELJICA

DEKLE

UČENEC

UČENKA

9. PRVA PRIČA – UČITEJICA

UČITELJICA

Veliko potenciala ima. No, vsaj imela ga je. Vendar imajo dejanja posledice. Svoje življenje lahko uničiš v sekundi.

Lahko bi postala predsednica in vodila narod. Po drugi strani pa se ljudje s časom zmehčajo. Nekateri otroci morajo stati na barikadah, preden se naučijo bojevati učinkovito, da spoznajo, za kaj se morajo boriti.

Zelo je bila pametna. Vse jo je zanimalo. Zdelo se je, da je hotela vedeti vse, in več kot je vedela, bolj je bilo verjetno, da bo nekoč vladala svetu.

Še domača naloga ji je bila všeč.

Spomnim se, da se je med počitnicami začela učiti latinsko in grško, da se ji je uspelo naučiti celo grško abecedo!

Še duhovita je bila. Duhovitost pa je vselej znak inteligence.

Sčasoma pa je pripovedovala vedno manj šal, njena vedoželjnost je bila vedno manjša.

Nadomestilo jo je sovraštvo.

In zdi se, da tudi besnenje. Bes je tako grdo čustvo.

Posebej pri puncah.

10. TORTA NAMESTO VISLIC

V celici.

POLICIST

Si videla, kaj pravijo o tebi na internetu?
Seveda ne, saj ne more! Ha-ha!
Poglej.

(Pokaže ji svoj telefon.)

POLICIST

»Končno se je nekdo uprl črnski grožnji.«

(Ona ga pogleda.)

DEKLE

Nikoli nisem salutirala Sieg haila.

POLICIST

Na izgleda tako.
Tukaj si v halji KKK-ja.
Ti kar paše.

DEKLE

To je fotošop. Fejk.

POLICIST

Tukaj si pa lastnica plantaže. Precej dobro narejeno.
»Vsaj nekdo kaže kafirjem, kam spadajo.«

DEKLE

Kje si to našel?

POLICIST

Povsod je. Ta je tudi smešna: »Torta namesto vislic.«
Ali vidiš, kako visi z drevesa?

DEKLE

Joooj.

POLICISTKA

Ni smešno.

POLICIST

Se ti res ne zdi?
Še v porniče so te dali, glej.

POLICISTKA

Daj no, nehaj. Mladoletna je.

POLICIST

Na tej imaš žabjo glavo. Ne razumem.

POLICISTKA

Vsi vejo, kdo si.
Si hotela to doseči?

DEKLE

Nehajta.

POLICISTKA

Izključena.
Aretirana.
Zdaj te bodo pa še obsodili.

POLICIST

In ne boš dobila samo družbeno koristnega dela.

POLICISTKA

Če boš sodelovala, ti lahko pomagava omejiti škodo.

POLICIST

Te so dobre:
»Lovka opic«
»Morilka sužnjev«
»Morilka nigerjev«
Tako te kličejo.

POLICISTKA

Nehaj že s tem.

POLICIST

Če je pa smešno, no!

DEKLE

Ni smešno, samo rasistično.

POLICIST

Ha! Ti ... Ti boš meni govorila!

POLICISTKA

Bodi profesionalen!

POLICIST

Nehaj se pritoževat, kuzla.

(Policist slabe volje odide.)

DEKLE

Zakaj mu dovoliš, da tako govori s tabo?

POLICISTKA

Včasih ni vredno.

DEKLE

Jaz ga ne bi prenašala.

POLICISTKA

Ko bom povišana, bom njegova šefica.

DEKLE

Ha-ha. Takrat se boš pizdunu maščevala.

POLICISTKA

Pomagala mu bom, da bo svoje delo opravljal po svojih najboljših zmožnostih.

DEKLE

Tega pa res ne razumem.

POLICISTKA

Nekatere vojne je najslajše zmagati brez opazovalcev.

11. BELI PONOS

V učilnici. Pouk se je že začel. Dekle zamuja.

POLITIČARKA

Če nam prostora ne dajo, si ga bomo morali vzeti.

Ne s silo, seveda. Vseeno pa samo jezni.

Ne bomo uporabili nasilja. Vendar pa se ne bomo vdali brez boja.

Imamo sporočilo. Morda je radikalno, a moramo biti radikalni, drugače bomo končali s šibkim kompromisom.

Če začneš na sredini, ne boš nikoli prišel na tisti konec, na katerem bi rad končal.

Naši cilji so radikalna enakost in ekonomska pravičnost.

Že od začetka demokracije ... kaj pa govorim? Od začetka organiziranih držav so za vse težave odgovorni beli moški, starejši od 30.

(Dekle vstopi v učilnico. Zamuja.)

POLITIČARKA

Čas je, da to spremenimo.

DEKLE

Da spremenimo kaj?

UČITELJICA

Lepo te je spet videti. Kar usedi se.

DEKLE

So spet vsega krivi beli moški?

POLITIČARKA

Samo tisti nad 30.

DEKLE

Aha.

POLITIČARKA

Približno 30.

UČITELJICA

Usedi se, prosim.

DEKLE

Kaj počne ona tukaj?

UČITELJICA

Ni mi ravno veliko do tega, da bi te spet poslala k ravnateljici.

DEKLE

Torej zdaj še vprašanj ne smemo več zastavljati.

UČITELJICA

Seveda jih lahko. Naša gostja, o organiziranju države bo govorila. Demokracija, politika, opozicija, saj veš.

DEKLE

Ja. Vem.

UČENEC

Samo usedi se že.

DEKLE

Poznam vas.

POLITIČARKA

Te zanima politika?

DEKLE

Ne vaša

UČITELJICA

Pa smo tam.

UČENEC

Učiteljica, še vedno stoji.

UČITELJICA

Aha. Ja.

DEKLE

Se vam ne zdi, da bi morala biti ponosna na to, kar sem?

POLITIČARKA

Seveda bi morala biti ponosna nase. Zelo pomembno je, da so mlade ženske ponosne nase.

UČITELJICA

Dobro, zdaj pa lahko nadaljujemo z vašim predavanjem.

DEKLE

Mi dovolite, da sem ponosna na to, da sem bela?

POLITIČARKA

Aha. Tak ponos. Beli ponos.

UČENEC

Awkward.

DEKLE

Ja, tak ponos.

UČITELJICA

Če se ne usedeš, te bom res morala spet poslati k ravnateljici.

UČENEC

Ja, usedeš in utihneš.

UČITELJICA

Zate velja isto.

DEKLE

Zakaj si lahko ponosen samo, če si črn?

POLITIČARKA

Zaradi konteksta in preteklosti. Nič ne obstaja v vakuumu.

DEKLE

Meni se zdi to čudno.

UČENEC

Daj no, to je vse odvisno od historične realnosti.

DEKLE

Zakaj samo ne utihneš?

UČITELJICA

Hej! Nehajta!

DEKLE

Ne živimo v preteklosti. Živimo tukaj in zdaj.

UČITELJICA

Oprostite ji, ne ve, kaj govori.

UČENEC

Očitno.

DEKLE

Točno vem, o čem govorim.

POLITIČARKA

Če bi tvoje prednike prodajali kot živali, če bi jih ločevali od njihovih družin in jih kot tovor prenesli čez Atlantik, bi imela pravico, da o tem govoriš.

Zdaj pa samo kažeš, kako razvajena si.

DEKLE

Vi me sploh ne poznate.

POLITIČARKA

Poznam ljudi, ki so taki kot ti.

DEKLE

Sem politično zavedna.

Mar mi je za svet okrog mene, bolj kot vsem ostalim v tem razredu.

Njim ni nič važno, dokler se lahko povežejo na internet.

UČENEC

Ne pa ne!

DEKLE

Rojeni so srebrno žlico v ustih.

Če imaš dovolj denarja, ti je lahko res mar samo za internet, to si lahko privoščič-

Jaz pa imam mnenje.

POLITIČARKA

Mnenje.

UČENEC

Tudi jaz imam mnenje! In to dobro!

DEKLE

Stala bom za svojim mnenjem.

UČENEC

Tudi jaz bom vstal!

UČITELJICA

Dajmo no!

DEKLE

Nič ne morem narediti glede tega, da sem bela.

Taka sem se rodila.

V 21. stoletju. V tej državi.

POLITIČARKA

Ja, imaš to srečo.

DEKLE

Srečo?

POLITIČARKA

Najbogatejša država na svetu.

DEKLE

Nisem je še videla.

UČITELJICA

Tukaj nihče ne umre od lakote.

Nikomur se ni treba bati bombardiranja ali tega, da bi stopil na mino, ko gre v šolo.

DEKLE

Nehajte s svojimi zgodbicami!

Ne govorim o tem, kajne?

Seveda, če je vojna, je sprejemljivo, da prideš sem na varno za nekaj časa.

Ni jim pa treba ostati do konca življenja, a ne?

POLITIČARKA

Njim?

DEKLE

Ja, vam.

UČENEC

To je pa precej rasistično.

DEKLE

Ne, imaš prav, ničesar ne smem reči.

Ne smem imeti mnenja, ne smem želei ničesar.

V nobenem oziru ne smem odstopiti o mojih razvajenih norm.

UČENEC

Vau!

DEKLE

Mogoče si ti lahko privoščiš, da nisi rasist, jaz pa si ne morem.

POLITIČARKA

Kaj misliš s tem?

DEKLE

Nisem mislila tega.

Nisem rasistka.

UČENEC

Ravno si rekla, da si.

DEKLE

Ni se mi treba obešati na vsako besedo.

UČENEC

Lahko bi bila malo sočutna. Saj si tudi ti človek, a nisi?

DEKLE

Zakaj pa nima nihče sočutja zame?

UČENEC

Zate? Saj ti nisi –

DEKLE

Nisem kaj?

UČENEC

Samo malo nenavadno se mi zdi. Ti si navadna Nizozemka.
Saj ne potrebuješ sočutja.
Mogoče bi ga še kdo začutil, če bi bila bolj prijazna.

DEKLE

Ker je pa čisto vsak migrant na čolnu srček.

POLITIČARKA

Dokler lahko uživaš v svojem belem privilegiju –

DEKLE

Belem privilegiju!

POLITIČARKA

Nekako moramo svet popraviti tako, da bo za vse bolj pravičen.

DEKLE

Torej dati prednost.

UČENEC

Dati enake možnosti.

DEKLE

In kaj bi pomenile enake možnosti?
Dobri, iskreni ljudje, ki želijo napredovati v življenju, ne bodo mogli, ker bodo njihova mesta zasedli tisti, ki bodo dobili prednost.
Povejte mi torej: kako bodo izgledali tisti, ki bodo imeli prednost?

POLITIČARKA

No?
Kako bodo izgledali?

DEKLE

Ne tako kot jaz.

POLITIČARKA

Ne, ne bodo.

DEKLE

Tisti ljudje bi morali biti hvaležni, da imajo možnost, da si zgradijo svoje življenje v naši državi.

POLITIČARKA

»Naši državi«?

DEKLE

Malo hvaležnosti ne bi prav nič škodilo. Sploh glede na to, kako je ljudem, kot ste vi, v veselje prežvečiti in izpljuniti mojo prihodnost.

POLITIČARKA

Takšno je torej tvoje mnenje.

DEKLE

To je dejstvo.
Ljudi, kot ste vi, ne zanima moja prihodnost.

UČENEC

Naša moralna dolžnost je, da pomagamo drugim ljudem.

DEKLE

In tako jih vse pripeljemo sem.
Vsi pustolovci in iskalci zlata in pedri lahko pridejo sem in radikalizirajo – ojoj, kako bi že morala reči temu zdaj ... »postanejo zmedeni«?
Vsi kričijo rasizem. Rasizem! Rasizem!
Vsega je kriv rasizem!

POLITIČARKA

Pojma nimaš, kaj rasizem sploh je.

DEKLE

Vi se lahko rasizmu zahvalite za svojo celo kariero.

POLITIČARKA

(Učiteljici.)

Nisem pričakovala dialoga na takem nivoju.

UČITELJICA

Žal mi je.

DEKLE

Takem nivoju?

POLITIČARKA

To je akademska šola, kajne?

Mislila sem, da so tukaj samo inteligentni mladi ljudje.

UČENEC

Jaz sem pameten!

DEKLE

Jaz pa sem neumna?

POLITIČARKA

Tako se obnašaš.

UČENEC

Prav ima.

DEKLE

Jebi se.

UČITELJICA

Hej!

DEKLE

Jebi se tudi ti!

12. DRUGA PRIČA – PSIHOLOG (ANONIMEN)

PSIHOLOGINJA

V resnici ne morem povedati ničesar. Zasebnost pacienta. Stroga zaupnost.

Če lahko ostanem anonimna, pa morda lahko nekaj povem.

Verjamem, da je pomembno, da posvarimo druge zdravstvene delavce, učitelje, starše in druge figure avtoritete, da jih posvarimo pred nevarnostmi radikalizacije.

Radikalizacija, kjerkoli jo najdete, je rak družbe.

Ne opazimo je dovolj zgodaj; ko pa jo opazimo, pa je že prepozno.

Ne govorimo o motenih ljudeh, ti ljudje niso moteni. Njihove pogled na svet je konsistenten in ne dovoljuje drugih pogledov.

Jezni so. In včasih – celo pogosto – je njihova jeza upravičena. Niso nori. Samo na preveč ovir so naleteli. In če njihova jeza, njihova upravičena jeza, nima nekega ventila, če ni usmerjena v nekaj produktivnega, začnejo povsod videti sovražnike, vsak dan pa postaja bolj jasno, kdo so ti sovražniki.

13. OPICE, KI SO POTOMCI OPIC

PSIHOLOGINJA

Jezna si, zato se radikaliziraš. Potem ni več važno, zakaj si jezna. Ni več važno, kako so postala radikalizirana.

DEKLE

Nisem radikalizirana.

PSIHOLOGINJA

Jezna si in se ti lahko to hitro zgodi.
Lahko bi šla v nek kalifat, s šalom čez glavo in dojenčkom. Ali nekam po droge, da bi predozirala.
Ti si izbrala pot, ki se konča s svastikami na vratu.
Med njima ni bistvene razlike.

DEKLE

Sigurno, ja.

PSIHOLOGINJA

Točno tako je.

DEKLE

Nisem naci.

PSIHOLOGINJA

Ne še.

DEKLE

Še rasistka nisem.

PSIHOLOGINJA

Ne?

DEKLE

Če sem jaz rasistka, smo vsi rasisti. Vsi mislimo, da najboljše delujemo z ljudmi, ki so nam podobni. Z ljudmi, ki so od nas drugačni, pa se prepiramo.

PSIHOLOGINJA

Se borimo z opicami, hrošči ali žirafami?

DEKLE

Ne razumem.

PSIHOLOGINJA

V resnici se bojujemo ravno s tistimi, ki so nam podobni.

DEKLE

Oni ne izgledajo kot mi.

PSIHOLOGINJA

Oni? Kdo so »oni«?

(Tišina.)

Se bojiš temnopoltih?

DEKLE

Proti biologiji se ne moreš boriti.

PSIHOLOGINJA

Če si bolen, greš k zdravniku. To je tudi bojevanje z biologijo. Če vzameš kontracepcijsko tableto, se bojuješ z biologijo.

DEKLE

Ne seksam.

PSIHOLOGINJA

Zakaj ne nadzoruješ svojih prvih impulzov in se poskušaš razumeti z drugimi, namesto da jih odrivaš stran?

Poskušaj zamakniti obsojanje. Oziranje preko osnovnega straha je bistvo civilizacije, kaj ni?

Mogoče je to bojevanje z biologijo, a smo se tako razvili.

Temu rečemo –

DEKLE

Evolucijo.

PSIHOLOGINJA

Vsi smo opice.

DEKLE

Opice?

PSIHOLOGINJA

Opice, ki so potomci opic. Med nami ni bistvene razlike.

14. IZJAVA

POLICISTKA

Bi se rada pogovorila?

DEKLE

Imam pravico do molka.

POLICIST

To ni film.

DEKLE

Kaj pa je potem?

POLICIST

Navaden delovni dan. Napisati morava uradno poročilo in potrebujeva tvojo izjavo.

DEKLE

Izjavo?

POLICISTKA

Ja.

DEKLE

Izjavo o čem?

POLICISTKA

O tem, kar si naredila.

DEKLE

Vem, kako biti pridno, dobro prilagojeno dekle. Vem, kaj moram reči, da lahko napredujem v družbi. Nekatere stvari pa samo niso prave.

POLICIST

Nekatere stvari samo niso prave.

DEKLE

Ne, nekatere stvari niso pravične.

POLICIST

Življenje ni pravično.

DEKLE

Se moramo zato vdati in to sprejeto kot nespremenljivo dejstvo?

POLICISTKA

Pojdi v politiko.

DEKLE

Politiko?

POLICISTKA

Če si želiš nekaj spremeniti, se moraš začeti pogovarjati z ljudmi.

DEKLE

Pogovarjati. In kaj če nihče ne posluša? Kako glasno moram kričati?

POLICIST

Kričanje ne pomaga. Ljudje ga ne poslušajo.

DEKLE

V tej državi moraš biti bogat ali azilant, če hočeš, da te kdo posluša.

POLICIST

Točno tako. Če si iz Alepa ali Kabula, ti je vse prineseno na zlatem pladnju. Če si rojen tukaj? Nič.

POLICISTKA

Ni res.

POLICIST

Ni? Kje si bila rojena?

DEKLE

Včasih moram v šolo lačna.

POLICISTKA

To je grozno.

POLICIST

Oni pa vedno pravijo, da ni v naši državi nihče reven.

POLICISTKA

Oni?

POLICIST

Rečejo, da je njihova krivda, če se jim ponesreči.

DEKLE

Moja krivda? Če doma ne dobim dovolj hrane, je to moja krivda?

POLICIST

Nisem rekel tega. Tako pač je v naši državi.

POLICISTKA

No ...

DEKLE

Mojega očeta je delo uničilo. Polomilo mu je telo. Ne more več delati, a nima izbire. Če ne sprejme dela, mu bodo odvzeli dodatke.

POLICIST

Dokler si lahko še kaj polomi, ga ne bodo nikoli oprostili dela. Pizduni.

DEKLE

Zakaj nimajo tisti, ki so rojeni tukaj, večje pravice do pomoči?

POLICISTKA

Torej so po tvoje vsega krivi azilanti?

POLICIST

Iskalci zlata. Paraziti. Ti pravično!

DEKLE

Ni.

POLICIST

Občutek, da je vse skupaj nepravično, se širi. Slej ko prej bo počilo, pa naj bo s torto, pretepom ali metkom. To je popolnoma jasno.

POLICISTKA

Tebi je to popolnoma jasno? Res?

POLICIST

Če bi moral jaz v šolo lačen, bi bil tudi nasilen.

DEKLE

Nisem bila nasilna.

POLICIST

Jaz bi naredil načrt, s katerim bi nekoga popolnoma uničil – načrtovan načrt za popolno uničenje, kajne?

DEKLE

Samo nepravilno je.

POLICIST

Jasno.

DEKLE

Tukaj sem živela pred njimi.

POLICIST

In si hotela tisto političarko na to pač spomniti.

DEKLE

Ja ...

POLICIST

To razumem. Hotela si jo poškodovati.

DEKLE

Ne je nisem.

POLICIST

Seveda si, hotela si ji spraskati obraz z glave, hotela si jo zabosti z nožem.

DEKLE

Prosim?

POLICIST

Naslednjič jo boš, a ne? Naslednjič je ne bo odnesla tako zlahka.

POLICISTKA

Daj no –

Ššš!

POLICIST

Jaz ...

DEKLE

Lahko mi poveš. Kdo je naslednji na seznamu? Koga hočeš še uničiti?

POLICIST

Jaz ...

DEKLE

Ti, ja. Za koga delaš?

POLICIST

Poskuša te ujeti v zanko s tvojo izjavo. Načrtovano dejanje. Teroristični namen.

POLICISTKA

Kaj delaš? Prasice držijo skupaj? Zakaj pomagaš temu izmečku? Če tem ljudem, ki živijo v prikolicah, ne pokažemo zdaj, da smo glavni mi, bomo imeli z njimi samo še večje težave v prihodnosti.

POLICIST

Nikoli nisem živela v prikolici.

DEKLE

Samo pusti jo pri miru.

POLICISTKA

Ne potrebujem tvoje pomoči.

DEKLE

Samo pomagala bi ti –

POLICISTKA

Kje si bila rojena?

DEKLE

15. PODRAVNATELJ, PRVIČ

PODRAVNATELJ

Spet si tukaj.

DEKLE

Pogrešala sem vas.

PODRAVNATELJ

Vsak dan si tu.

DEKLE

Vsak dan vas pogrešam.

PODRAVNATELJ

Janssen je rekla, da si se skregala z gostjo, z neko političarko.

DEKLE

Samo svoje mnenje sem ji povedala.

PODRAVNATELJ

Tudi učiteljico si se skregala in je rekla, naj se jebe.

DEKLE

Laže.

PODRAVNATELJ

Zakaj bi se zlagala?

DEKLE

Ker je prasica.

PODRAVNATELJ

Dobro veš, da se ne moreš tako obnašati. Uničuješ si življenje. Preklinjaš in groziš. Tvoje ocene so vedno slabše. Vedno zamujaš. /

DEKLE

/ Kolo so mi ukradli. /

PODRAVNATELJ

/ Skoraj vsak dan so s tabo neke težave. /

DEKLE

/ To pa sploh ni res. /

PODRAVNATELJ

/ Učiteljem govoriš, da so prasice.

DEKLE

Ni res.

PODRAVNATELJ

Pa še lažeš.

DEKLE

Doma imam težave.

PODRAVNATELJ

Ne moreš kar naprej izrabljati svoje situacije doma kot izgovor za svoje nesprejemljivo obnašanje.

DEKLE

Ne morem se premakniti z moje deprivilegirane pozicije. Okej?

PODRAVNATELJ

Moje potrpljenje ima meje.

DEKLE

Meje? Kot da kdo danes sploh še pazi na meje.

PODRAVNATELJ

To je tvoje zadnje opozorilo. Če ne vidim hitrega in močnega napredka, bodo sledile posledice.

16. HVALEŽNA

PSIHOLOGINJA

Hočeš se spopadati s celim svetom, ker misliš, da je cel svet uperjen proti tebi. Ampak se motiš. Sveta – in to mislim pozitivno – ti sploh ne zanimaš.

DEKLE

Tudi mene ne zanima.

PSIHOLOGINJA

Mogoče bi morala najprej pogledati noter, namesto da se stalno oziraš na ven in za vse kriviš druge.

DEKLE

Kaj mislite s tem?

PSIHOLOGINJA

Svet je prevelik. Skoraj nemogoče ga je spreminjati. Mogoče pa bi lahko spremenila, kako ga gledaš ti.

DEKLE

In kaj predlagate?

PSIHOLOGINJA

Lahko bi naredila seznam. Deset stvari, ki so ti na tebi všeč, in pet stvari, ki jih ne maraš.

DEKLE

Jezus Kristus.

PSIHOLOGINJA

Najprej pa lahko začneva s stvarmi, za katere si hvaležna.

DEKLE

Hvaležna?

PSIHOLOGINJA

Ti beseda ni všeč?

DEKLE

Za kaj ste vi hvaležni?

PSIHOLOGINJA

Hvaležna sem, da imam dovolj hrane, da imam streho nad glavo, da imam oblačila, ki me grejejo.

DEKLE

Razumem, kaj hočete povedati.

PSIHOLOGINJA

Ničesar nočem povedati. Samo pogovarjala bi se rada.

DEKLE

Hočete reči, da nimam nobenega razloga, da se pritožujem, da so moji problemi problemi prvega sveta.

PSIHOLOGINJA

Nočem reči tega. Tvoje probleme jemljem zelo resno.

DEKLE

Nobenih problemov nimam. Vi pa me sploh ne poznate.

PSIHOLOGINJA

Rada bi te spoznala.

DEKLE

Odjebi.

PSIHOLOGINJA

Razumem, da si jezna. Lahko si.

DEKLE

Nisem jezna. Hvaležna sem.

PSIHOLOGINJA

Prav.

DEKLE

Prav?

PSIHOLOGINJA

Prav. Tako ne bova nikamor prišli.

17. ŽALOSTNA

V celici.

POLICISTKA

Mislim, da te nekoliko celo razumem.

DEKLE

Ničesar ne razumeš.

POLICISTKA

Tistim, ki hodijo v šolo lačni, se nekaj zgodi, nekaj v glavi.

DEKLE

V moji glavi?

POLICISTKA

Težko se je skoncentrirati na šolo, če sploh ne veš, kdaj boš naslednjič jedel.

DEKLE

Torej sem neumna, ker sem revna?

POLICISTKA

Jezna si, ker je tvoje življenje nepredvidljivo.

Tudi mi smo bili revni. No, ni ravno tako, da bi bila zdaj bogata.

DEKLE

Ne pretvarjaj se, da sva si isti.

POLICISTKA

Nisva.

DEKLE

Ne.

POLICISTKA

Jaz, na primer, nisem priprta.

Precej pametno, se ti ne zdi?

Za faking tujko.

DEKLE

Kaj si rekla?

POLICISTKA

Če nimam oblečene uniforme, ni nikomur važno, da imam nizozemski potni list. Brez uniforme sem morska opica, gorila, otrok džungle, džanki, preprodajalka, neizobražena, brez službe, iz geta, obubožana – ampak z dobrim občutkom za ritem. Veš, ko nisem v uniformi, se tudi sama izogibam policiji. Še v očeh mojih lastnih kolegov, sem v prvi vrsti osumljenka in šele v drugi človek.

DEKLE

In kaj potem?

POLICISTKA

Pobegli streli ponavadi ne zadenejo belih osumljencev.

DEKLE

Res žalostno.

POLICISTKA

Razumem, da si jezna. Razumem, da si jezna, če se ti vsak zdi – no, če vsak dan čutiš – da je ves svet tvoj sovražnik. Nisem pa žalostna. Stojim pokonci, z dvignjeno brado in izbočenimi prsmi. Sama si ustvarjam priložnosti. Kaj pa ti? Po svojih najboljših močeh se trudiš, da bi si uničila prihodnost. Sama o sebe.

DEKLE

Ničesar ne veš o meni.

POLICISTKA

Res je, ničesar ne vem o tebi.
V šoli ti gre dobro.
Fantastično. Najboljša učenka.
Najlepše vzgojeno dekle v celem razredu!

18. TRETJA PRIČA – OČE

OČE

Vedno sem se trudil izkazovati mojo starševsko avtoriteto. Mislim, vedno sem bil pozor ... prozor ... kar hočem reči je, da nisem kreten. No, mogoče sem včasih.

Morda nisem ... vem, da nisem bil najboljši oče. Vendar to ne pomeni, da sem slab, kajne?

Tudi ona ni slab otrok. Mislim, včasih zna biti malo ostra, ampak lahko vidiš, kajne da lahko, da je v resnici zelo prijazna in nežna?

Ni ravno težko. Samo pogledati moraš.

Glejte, jaz sem zgradil to državo. Povsod so pločniki, ki so prepojeni z mojim znojem,

Zdi se mi, da ni veliko ljudi, ki še ne bi hodili po mojem delu.

Ponosen sem na to.

Obljubili so nam vse. Obljubili so nam prihodnost, blaginjo za vse, pravično družbo. Govorili, da moramo trdo delati, da bomo vsi skupaj napredovali. Vendar je vse, kar sem dobil od mojega trdega dela, uničeno življenje, socialne olajšave in »primerna zaposlitev«.

Torta!

Povem vam, spet rabimo vojno. Tokrat bi vsaj imeli razlog, da se vojskujemo, nekaj resničnega, namesto vsega tega birokratskega prepiranja.

19. OSE IN KOMARJI

V celici.

DEKLE

Na podstrešju spim.

POLICISTKA

Na podstrešju?

DEKLE

No, v resnici je to samo prostor tik pod streho. Nič posebnega. V steni ali pod ploščicami – nisem prepričana – so ose.

POLICISTKA

Fuj, ogabno.

DEKLE

Do gnezda je težko priti, zato ga lastnik stanovanja ne more odstraniti. Ali pa ga samo noče. Razlika ni bistvena.

V resnici me skorajda ne motijo. Večina jih prileti izpod ploščic ven, včasih pa kakšna zaide tudi v mojo sobo.

Brenči kot nora.

Zato jo udarim, dokler ne umre. Tla so pokrita z mrtvimi osami.

POLICISTKA

Ose so koristne.

DEKLE

Sigurno, ja.

POLICISTKA

Komarje jejo.

DEKLE

Raje imam, da me piči komar kot osa.

Raje vidim, da me srbi, kot da me boli.

POLICISTKA

Če se ne spraviš na oso, ti ne bo ničesar naredila. Komar pa ti v vsakem primeru pije kri. Bolj se bojim komarjev kot os.

DEKLE

Jaz se ne bojim.

POLICISTKA

Jaz se. Pogosto. Verjetno je to del tega, da smo ljudje.

DEKLE

Jaz se ne bojim mrčesa.

POLICISTKA

Ne.

DEKLE

Se ti zdim plašna?

POLICISTKA

Jezna se zdiš.

DEKLE

Ja.

Jezna pa sem.

20. ČETRTRA IN PETA PRIČA – SOŠOLCI (prevlada sočutje)

UČENEC

Ljudi seveda sploh ne bi smeli primerjati.

UČENKA

Res je.

UČENEC

In če jih že primerjamo – govorim hipotetično – bi videli, da njeni starši skupaj zaslužijo tretjino tega, kar plača moj oče za davke.

UČENKA

Morda celo četrtno.

UČENEC

Vidite, to govorim brez predsodkov, samo njeno ozadje je drugačno.

UČENKA

Nižji sloji pa imajo drugačno kulturo.

UČENEC

Samo upamo lahko, da se bo lahko zaradi izobrazbe izvlekla iz močvirja, če temu tako rečemo, kar pa je ve kot očitno zelo težko.

UČENKA

Smili se mi. Resnično se mi smili.

UČENEC

Meni tudi.

UČENKA

Nič ne more storiti glede kraja svojega rojstva, kar pa jasno nanjo močno vpliva. Konec koncev smo produkt naše vzgoje, okolja in socialnega razreda.

Midva, na primer, sva dobro izobražena in vljudna. Razumeva, kako bi morale stvari izgledati.

UČENEC

Lahko bi rekli *Comme il faut*.

UČENKA

Za nas je bonton nekaj samo po sebi razumljivega, vendar moraš biti za to kultiviran že od malih nog. Ona ne more nič storiti, ostali pa to opazimo.

UČENEC

V življenju imava prednost.

UČENKA

Ker imava prednost, jo morava izkoristiti, da pomagava tistim, ki je nimajo.

UČENEC

In to tudi hočeva.

UČENKA

Prostovoljstvo. Umaževa si roke. Izboljšujeva svet.

UČENEC

Ona pa ne dovoli, da bi ji pomagali.

UČENKA

In kako naj bi pomagali nekomu, ki pomoči noče sprejeti?

UČENEC

Tisto, kar počne ona, je, če smo popolnoma iskreni, naravnost ... šokantno.

UČENKA

Vendar mora sočutje prevladati.

UČENEC

Da, sočutje mora prevladati.

20. NEKAJ TOPLEGA

- Smrdiš ... po izpušnih plinih.
- UČENKA**
- In olju za cvrtje.
- UČENEC**
- In revščini.
- UČENKA**
- Kreteni.
- DEKLE**
- Vau! Kako si naju pa zdaj užalila.
- UČENEC**
- Beli izmeček.
- UČENKA**
- Plebejka.
- UČENEC**
- Utihnita.
- DEKLE**
- Pritožuješ se nad azilanti, čeprav tudi sama izkoriščaš sistem.
- UČENKA**
- Socialne dodatke dobivaš.
- UČENEC**
- Azilanti imajo vsaj dober izgovor. A ga ti imaš?
- UČENKA**
- Nima.
- UČENEC**
- Lenoba ni izgovor.
- UČENKA**

UČENEC

Cele dneve presediš z očetom na kavču. Parazit.

DEKLE

Ne govori tako o mojemu očetu.

UČENEC

Govorila bova, kakor bova hotela. Svoboda izražanja, prasica.

DEKLE

Resno, nehajta že.

UČENEC

Jaz plačujem za vašo socialno. Lahko bi bila hvaležna.

DEKLE

Odjebi.

UČENEC

Daj no. Če si dobra, mi lahko popušiš kurac.

DEKLE

Fuj.

UČENEC

Dobro bi ti delo, če bi končno zaužila nekaj toplega.

(Udari ga. Ugrizne ga. On krvavi.)

21. PODRAVNATELJ, DRUGIČ

Nasilje ni odgovor na –
PODRAVNATELJ

Vem, –
DEKLE

Predlagam, da si tiho.
PODRAVNATELJ

Rada bi –
DEKLE

Če ne utihneš, se bo slabo končalo.
PODRAVNATELJ

Samo razložila bi rada.
DEKLE

Nič ni treba pojasniti.
PODRAVNATELJ

On je začel.
DEKLE

Te je udaril?
PODRAVNATELJ

Ne.
DEKLE

Te je ugriznil?
PODRAVNATELJ

Ne, ampak –
DEKLE

Si ti tista, ki krvavi?
PODRAVNATELJ

DEKLE

...

PODRAVNATELJ

No?

DEKLE

Ne.

PODRAVNATELJ

Tega ne bomo tolerirali.

DEKLE

Česa?

PODRAVNATELJ

Nasilja. Kdor je nasilen, bo moral odgovarjati za svoja dejanja.

DEKLE

Ne razumem.

PODRAVNATELJ

Ne morem več dovoliti, da se na tej šolo nekdo tako obnaša.

DEKLE

Kaj si rekla?

PODRAVNATELJ

Ste rekli! »Kaj *ste* rekli?«

DEKLE

Ne razumem

PODRAVNATELJ

Moramo radikalno ukrepati.
Ne moreš opravljati izpitov.
Do nadaljnjega si suspendirana.

DEKLE

Kaj...? Kaj sem...?

PODRAVNATELJ

Tukaj nisi več dobrodošla.

DEKLE

Nisem več dobrodošla?

Nisem?

Jaz?

22. ŠESTA PRIČA – MATI (žrtvovanje)

MATI

Nikoli mi ni bilo tako slabo kot takrat, ko sem bila noseča z njo. Huje je bilo kot res hud maček. To ni ravno prijazno, ampak kaj pa imamo od prijaznosti?

Svet je krut.

Mogoče se ji nisem dovolj posvečala. Kaj pa je bilo za pričakovati? Za vse sem bila sama. Delala sem podnevi in ponoči, računi pa so se kar nabirali. Jaz pa sem morala še vedno vsak večer na mizo postaviti večerjo. Nisem jaz kriva, da nisem bila zmerja ravno prijetna. Lahko so veseli, da jih nisem zapustila!

No, saj mi je žal. Kot da je ni bilo dovolj težko spraviti iz postelje vsako jutro. Kot da ni že življenje samo dovolj težko!

Dokler nisem zanosila, sem imela prihodnost. Lahko bi postala nekdo. Pametna sem bila!

Pametnejša od večine. Lahko bi postala nekdo.

Namesto tega pa sem mati.

Nisem pričakovala tega.

Ampak, ja, vsi se moramo žrtvovati.

Ko mi je pustila, sva se še vedno crkljali. Saj nisem iz kamna.

Svet pa je krut. Z njim se ne moreš crkljati.

23. ZAKAJ PA NE?

POLICISTKA

Zakaj si torej naredila to?

DEKLE

Ti povej meni.

POLICISTKA

Ne vem.

DEKLE

Zakaj? Zakaj pa ne?

POLICISTKA

Je to dovolj dober razlog?

DEKLE

Kako naj bi pa vedela?! Kaj sploh vem?! Ničesar ne vem!

Včasih se mi zdi, da ne moreš končati niti lastnih misli. Kadarkoli hočem povedati svoje mnenje, mi ga zatlačijo nazaj v moje grlo.

Narobe! Narobe! Narobe!

Močnejše kot name pritisnejo, glasneje kričim.

Drugače se sploh ne bi mogla slišati.

Ja, živim v drugem svetu kot oni, vendar moj svet ni nič manj realen od njihovega, kajne?

Vidim, kar vidim. Vsak dan. Slišim, kar slišim. Vsak dan. Vsak dan živim, kjer živim, a ni tako?

Je tisto, kar vidiš ti, bolj realno od tega, kar vidim jaz?

Zakaj? Ker je boljše? Misliš, da si ne želim, da bi bile stvari boljše?

Strah me je. Tako. Strah me je.

Enkrat sem letela z letalom. Stevardese so pokazale, da morajo odrasli maske najprej nadeti sebi, šele potem pa svojim otrokom. Če se zadušijo oni, se bodo zadušili tudi otroci. Mi pa se pretvarjamo, da smo odrasli, ampak morda nismo, morda smo samo nemočno otroci!

Se samo zadušimo? In zaletimo?

Strah me je, ja.

Sploh še nisem živela. Stara sem šestnajst in me je strah, da bo moja prihodnost eksplodirala.

POLICISTKA

Vso pravico imaš do tega, da te je strah.

DEKLE

Rada bi šla domov.

POLICISTKA

Samo povej mi, kaj se je zgodilo.

DEKLE

Danes je moj rojstni dan.

POLICISTKA

Povej mi, kaj se je zgodilo, samo povej mi, s svojimi besedami.

24. NEUMEN IZMEČEK

Si pa zgodaj doma.

MATI

Jaz? Kako to, da si ti sploh doma?

DEKLE

Torto sem prinesla.

MATI

Mami.

DEKLE

Iz Lidla je, ampak je čisto v redu.

MATI

Zakaj si zdaj doma?

DEKLE

Ker je tvoj rojstni dan! Šestnajst let si stara!

MATI

Vse najboljše zame.

DEKLE

Ja, dajva zapeti! Vse najboljše zate, vse najboljše zate, vse najboljše, draga –

MATI

Kaj se dogaja?

DEKLE

Čisto si že odrasla.

MATI

Nikoli ne veš, morda bom pa še pred fotrom umrla.

DEKLE

Prav imaš. Ha-ha-ha-ha!

MATI

(Začne jokati.)

Hotela sem, da bi izgledalo bolj praznično, obesiti okraske, ampak si prišla prezgodaj domov.

DEKLE

Kaj se dogaja?

MATI

Že vem, kaj manjka! Pokliči prijatelje, da pridejo sem.

DEKLE

Da pridejo v ta svinjak?

MATI

Saj bom pospravila.

DEKLE

Itak nimam prijateljev.

MATI

Praznovali bomo tvoj rojstni dan! En korak bližje tvoji prihodnosti!

DEKLE

Ni mi do tega.

MATI

Daj no, dajmo žurati!

DEKLE

Itak pa nimam prihodnosti.

MATI

Poslušaj, ljubica, slab dan sem imela. Odpustili so me /

DEKLE

/ Kaj? /

MATI

/ Vse bo v redu, ampak /

DEKLE

/ Zakaj? /

MATI

/ Prestara, predraga, preveč ... karkoli že.

DEKLE

Kaj bomo pa zdaj?

MATI

Vse bo v redu. Vse bo popolnoma v redu. Samo na banko hrane bomo moral hodit.

DEKLE

Ne!

MATI

Rada bi počela nekaj veselega! Tvoj rojstni dan je ... žur ... torta.

DEKLE

Saj nimamo nič za proslavljati. Nočem proslavljati. Mami ... Jezus Kristus, a lahko nehaš?

MATI

Ko boš študentka, lahko vzameš kredit, kajne? S tem denarjem bomo lahko kupili hrano.

DEKLE

Ne grem na fakulteto.

MATI

Seveda greš.

DEKLE

Suspendirali so me.

MATI

Prosim?

DEKLE

Kreteni.

MATI

Kaj si naredila?

DEKLE

Nisem bila jaz kriva.

MATI

Ne, seveda nisi bila. Nikoli nisi. Nikoli ni nič tvoja krivda.

DEKLE

Sploh te ni bilo zraven.

MATI

Kdaj boš prevzela posledice svojih dejanj?

DEKLE

Seveda, mladi danes ...

MATI

Nič mladi. O tebi govorim. Tebi, tebi, samo tebi. Kakšne prihodnosti si želiš? Koliko priložnost misliš, da boš dobila? A ne razumeš, kako dobra priložnost je bila ta šola?

DEKLE

Našla si bom službo. Bom.

MATI

Seveda boš, brez izobrazbe in s tvojim odjebite-vsi odnosom. V McDonald'su te mogoče vzamejo. Tam boš delala, dokler ne boš imela grbe zaradi peke hamburgerjev, mast pa se ti bo zaredila v lase, kožo, pege, ti pa boš preveč debela za svojo rdeče-rumeno uniformo. Takrat boš ti prestara, predraga, pregrda. In pogodbe ti ne bodo podaljšali. Obtičala boš doma, brez službe in brez denarja.

Na tvojem kavču bo spal parazit, s katerim si bila včasih poročena, tvoj sin bo napol kriminallec, hčerka pa bi lahko imela vse, ampak tega pa noče /

DEKLE

/ Ja pa hočem! /

MATI

/ Iste napake kot jaz delaš in kmalu boš noseča v nekem napol propadlem predmestju in brez prihodnosti /

DEKLE

/ nehaj /

MATI

/ s popolnoma zjebano družino /

/ nehaj! /

DEKLE

/ ista boš kot jaz /

MATI

/ ne bom! /

DEKLE

/ zguba /

MATI

/ ne bom! /

DEKLE

/ neumen izmeček /

MATI

/ ne bom! /

DEKLE

MATI

/ ker si si uničila najboljšo priložnost, ki jo boš kadarkoli dobila! /

DEKLE

/ Ne, ne, ne!

25. BRUHANJE

DEKLE

Na jok mi gre.
Ampak ne bom jokala.
Tudi na bruhanje mi gre.
Ampak bom vse pogoltnila.
In stisnila pesti.
Vidim svojo mamo.
Strah jo je.
Opazim, da kričim.
Da kričim zelo na glas.
In da me to boli.

In res moram jokati, in res mi je slabo
In vse pride ven, zlije se iz mene
Moj strup, moj žolč, moji instant nudli

Samo bruham lahko, nič drugega, samo bruham lahko na svojo torto iz Lidla.

In vrata so odprta, lahko čutim prepah.
Moja mama zunaj joka in nekdo jo snema.

Kaj se dogaja?

Snemajo za neko neumno oddajo o trenutnem dogajanju.

POLITIČARKA

Dvignili bomo pesti proti belemu fašizmu, ki se dviga izpod nacionalnega trebuha.

DEKLE

Saj se mora zajebavati.

In kaj je naredila ona?
Kaj je naredila ta dobričina, ta prasica z obrazom za sobotni jutranji program?

POLITIČARKA

Fašizem se ne skriva več za strelami, lobanjami in svastikami. Po naših cestah ne koraka v črnih škornjih. Ne, fašizem prihaja potihoma, z nežnim, pomirjajočim glasom in prijaznim nasmehom.

DEKLE

Kaj počne tukaj?

Kaj je to?

Kampanja?

POLITIČARKA

Fašizem nosi majico iz Primarka, ki jo je kupil dva za ena, karirasto srajco, urejeno pričesko, široke hlače, unisex plašč, prevelik pulover.

DEKLE

Nagovarja ljudi z ulice. Snema mamine solze, snema tebe, ko stojiš na vratih s pobruhana torto iz Lidla.

POLITIČARKA

Lahko je vaš sosed ali katerikoli mladostnik.

DEKLE

Ta prasica stoji in govori pred mojo hišo in me snema .. izrablja me ... da bi prepričala ljudi, da ima prav

POLITIČARKA

Tako se skriva, tako se nam izmika danes. Ne dovolite, da vas prevara!

DEKLE

Ne. Ne bom dovolila. To se ne bo zgodilo.

POLITIČARKA

Ne glede na to, v kom se skriva, pa če je to telo brezzobega starčka ali šestnajstletne deklice, je zlo še vedno zlo. Zlo je vselej zlo!

Mi pa se moramo proti zlu boriti.

26. BRUHANJE

DEKLE

Grem lahko zdaj domov?

POLICISTKA

Odvisno.

DEKLE

Odvisno od česa?

POLICISTKA

Če se odloči, da te bo tožila.

27. BREZ DRUGIH PRILOŽNOSTI

POLITIČARKA

Kaj zdaj? Kaj naj naredim?

Ali gre samo za nek nepomemben dogodek, ki bo rasel in postal vedno bolj nevaren, če se bomo z njim ukvarjali, ali opozorilo, opozorilo na nekaj, kar počasi širi svoje lovke, ker to ignoriramo, dokler ne bo prepozno?

Bi se morala s tem ukvarjati ali samo pozabiti?

Bi jih morala prositi, naj ne obtožijo te deklice, prositi šolo, naj prekličejo suspenzijo, da ne bo njeno življenje uničeno, še preden se je zares začelo? Bi morala nekdo, kot je ona, dobiti drugo priložnosti? Si ljudje kot ona sploh zaslužijo drugo priložnost?

Mislím ... Če želimo napredovati, moramo včasih ljudem dati še eno priložnosti.

Sploh mladim, ki so zašli, moramo ponuditi priložnost, da se vrnejo nazaj na prava pota.

Morali bi biti ljubeči in mladim dovoliti, da se zmotijo.

Zato raje klicala milost kot maščevanje.

...

Vendar se včasih zgodi, da moramo zahtevati pravico in kazen namesto milosti.

Danes torta, jutri naboj.

Napada je napad. Terorizem je terorizem.

To nasilje moramo izkoreniniti, preden se začnejo dogajati smrtne žrtve.

Ona in drugi kot ona morajo razumeti, da imajo njena dejanja vplivajo samo nanjo in ji nepopravljivo uničujejo življenje.

Torej ... Prosila bom državnega tožilca, naj grožnjo obravnava resno, napadalko pa kot odraslo osebo ... brez nje smo mi – demokracija, vladavina prava, družba – varnejši.